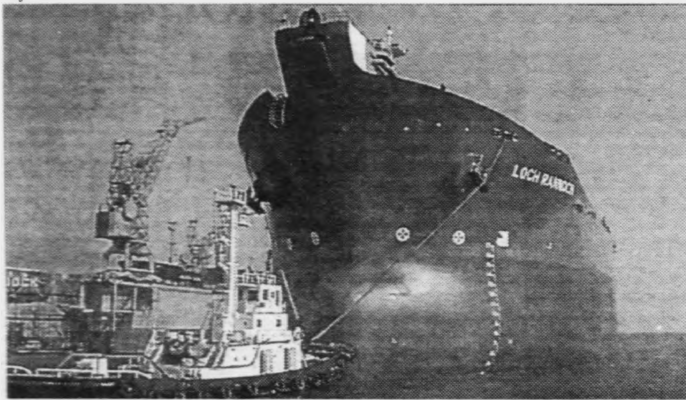

Greenpeace eftir herviliga ódnarveðrið á Atlantsmótinum:

Steðgið allari oljuvinnu á Atlantsmótinum

Fakfeløgini hjá oljurarbeidsmonnum í Skotlandi eru alt annað enn nøgd við trygdarfyriskeipanin umborð á oljuframleiðsluskipum á Atlantsmótinum eftir herviliga ódnarveðrið í vikuni. Greenpeace sigur, at tað ikki longu er ein spurningur, um ein stór dálkingarvanlukka kann henda. Tað er spurningurin um nær hon hendir. Felagskapurin hevur heitt á stjórnina um at steðga allari olju-leiting og framleiðslu í økinum millum Hetland og Føroyar.

JAN MÜLLER

Brotasjógvurin, sum rakti stóra oljuskipið „Schiehallion“ miðskeiðis millum Føroyar og Hetland mána-kvöldið, hevur vakt meitan ans í oljuverðini. Felagskapurin hjá oljurarbeidarum, „OILC“ krevur nú, at trygdarreglurnar á nýggju oljufelgunum á Atlantsmótinum í stundini verða endurskoðaðar. Tað er serstakliga hendingin, tá 30 av manningini í skundi vórðu fluttur við tyrlum hjá vaktar-tænastuni og flogvápnum av oljuskipinum og umborð á einum bonnpall nærhendis, sum hevur skundað undir krøvini.

Tað vóru leivdirnar av ódnini Mitch, sum seint manakvöldið rakti stevnið á tí 154.000 tons stóra framleiðsluskipinum, sum liggur fyri akkerð miðskeiðis millum Hetland og Føroyar.

Tað visir seg, at triggar nvar eru komnar í stálplátur umleið 50 fót oman fyri vatngangin og eisini omanfyri høvudsdekkid. Bæði BP og vaktartænastan siga, at evakueringin av umleið helvtini av manningini var gjørd av trygdarar-søkum - heldur fyri vanin enn eftursnarn.

Umborð fyri fakfelagið hjá oljurarbeidsmonnum eru ikki nøgd við støðuna. Tey siga seg hava gjørt vart

við hesi viðurskifti áður, og álvarsliga hendingin í vikuni hevur fingið tey at taka málið upp aftur.

Um skaðan á skipið verður annars sagt, at hann er ikki so álvarsigur, og at sjálvt skipið hevur ikki tikið skaða. Skaðin, sum er hendur, er eisini langt burtur frá goymslutangunum, sum kunnu taka upp til 900.000 tunnur av olju.

Ein umbodsmáður fyri OILC, Jake Molloy sigur við blaðið Press & Journal, at hann ivast storliga í, um oljufelgini megna at liva upp til krøvini, sum eru sett í sambandi við trygdina umborð á slíkum FPSO-oljuskipum. -Hvat nú um eldur kemur í undir slíkum umstøðum? Hvussu klárar manningin tá at sleppa av skipinum?

Í slíkum ódnarveðri er tað ómøguligt at seta út bjarg-ingarbátar, og í eini veruligari vanlukkustøðu fer øll menningin at enda í sjónum.

Fakfelagið ætlar sær nú at taka málið upp heilsu- og trygdarmyndugleikarnar. Umborð fyri BP sigur, at hædd er tikin fyri BP og verandi trygdarfyriskeipanin. Eitt nú ber til hjá serbygda vaktar- og bjarg-ingarskipinum á felgunum at taka fólk upp úr sjónum.

Eisini í Norðsjónum hevur ódnin Mitch gjørt um seg. Ein sokallað „gigant“

Eitt av skipunum, sum førir oljuna frá felgunum til Sullom Voe. Tað var í havn og krokaði undir ódnarveðrinum

alda rakti oljupallin Brent Charlie, sum eru einar 100 fjórðingar í ein landnyrðing úr Hetlandi.

Har fór høvudsveitingin. Manningin var tilbúgvum, um nakað hendi.

Eisini Greenpeace, sum í eina tíð hevur ríkið eina herferð móti oljuleiting og framleiðslu á nýggjum leiðunum millum Hetland og Føroyar, hevur latið við seg koma. Felagskapurin hevur heitt á stjórnina um at steðga øllum oljувirkseminum á Atlantsmótinum fyri harvið at forða fyr eina stóran oljudálking.

Ein umbodsmáður fyri Greenpeace, Robbie Kelman sigur: -Tað er ikki longur ein spurningur, um oljudálking fer at gera um seg í einum av heimsins mest vandamiklu økjum, tað er ein spurningur um, nær hetta hendir.

Í 1995 var eisini vandi á ferð á Atlantsmótinum. Tá gjørdi ein øgilgur brotasjógvur eitt stórt hol í stevnið á tí 300.000 tons stóra tangabátinum Mil-mosa, stutt frá Schiehallion oljufelgunum og tá vart bonnpallurin Stena Dee, sum varð brúktur í evakueringini í vikuni, eisini skæddur.

Hogni Hansen, stjóri hjá Poul Hansen, heilsølu tekur ímóti Svein Børresen, frá Saga Petroleum, tá norska oljufelagið vitjaði virki í Havn herfyri. Mynd Jens K. Vang

Sagafólk hava vitjað 64 virki

JAN MÜLLER

Hóast flestu av oljufelgunum, sum ætla sær at vera við í komandi oljuleiting við Føroyar, líkasum liggja og andøva - biða eftir, at sett skal verða út í kortið fyrsta útbjóðingarfur - so verður kortini arbeitt á ymsum økjum. Flestu av oljufelgunum hava gjørt sínar fyrirlis kanningar av Føroya-økinum t.v.s. tey hava longu nógv av tilfannum, sum tey skulu brúka, tá tey fara at senda inn umsókn um at vera við í útbjóðingini.

Men tað eru so eisini aðrar uppgávur at taka sær av, og hjá norska oljufelgunum Saga Petroleum, sum er eitt av felgunum, sum hevur fingið sær skrivstovu í Føroyum, verður ikki bara biðað eftir komandi útbjóðing. Avgerðin hjá felgunum at bjóða føroyskum fyrirkomum vitjan av serkønum fyri at skráseta og kanna virkini, til tess at vita, hvussu tey eru før fyri at kunna veita vørur og tænastur til eina komandi oljuvinnu, hevur víst seg at vera ein stór succes. Tað visir seg, at fleiri og fleiri føroysk virki vísa áhuga fyri tiltaknum.

Stórur áhugi! Higartil hava fólk frá Saga vitjað 64 fyrirkomur og virki í Føroyum - av teimum 89, sum hava víst áhuga og svarad spurnarblaðnum, ið sent er út.

Pauli Einarsson, sum starvast á skrivstovuni hjá Saga í Havn, er við fólk-um frá Saga í Noregi, tá hesi vitjað virkini. Hann sigur við Sosialin, at teir eru sera væl nøgdir við tann stóra áhuga, sum føroysk virki vísa hesum tiltaki.

Í seinastu viku høvdu teir kunnandi fund í Midvági, sum Vága Vinnufelag skipaði fyri. Vitjað varð eisini á

virkjum í oynni, síðani varð vitjað í Eysturoy og í Klaksvík, har m.a. Klaksvíkar Vinnuráð skipaði fyr kunnandi fundi. Eisini hevur verið vitjað í Havn.

Pauli Einarsson sigur, at teir á hesum kunnandi fundum greiða frá, hvørjir möguleikar eru hjá teimum einstøku virkjum um at bjóða sínar tænastur fram. Her verður m.a. gjølla greitt frá, hvussu sáttmálar millum oljufelgum og tænastuveitarar eru byggdir upp.

Tá virkini verða vitjað verður fyrst hugt at tí, sum virkið fæst við. Ufrá hesum verður ein evaluering gjørd av virkinum, og saman við leiðsluni verður funnið fram til, hvar fyrirkoman er sterk og veik, hvat kann verða gjørt fyri at betra um framleiðslu og tænastustøði. Her verður eisini tosað um, hvørjir krøv virkini mugu seta sær sjálvum - og ikki minst má ein finna fram til, um virkið kann víkka sítt verandi virksemiti til eisini at umfata oljuvinnuna - tó uttan - og hetta heldur Pauli Einarsson er sera umráðandi - uttan at tað gongur út yvir verandi virksemiti.

Hann sigur víðari, at teir ráða ongum virki til at sleppa tí, sum virkið fæst við í dag, til frama fyri burturav at kasta seg yvir nakað nýtt, sum er so óvíst enn.

Pauli Einarsson sigur víðari, at fleiri av virkjum hava biðið um hjálptil at fáa samband við norskar fyrirkomur. Hetta hevur verið gjørt, og hevur tað hepnast teimum at knýta samstarv millum føroyskar og norskar fyrirkomur longu nú.

Uppá fyrispurning um: tað ikki er ov tíðliga at seta skrivstovu á stovni í Føroyum, nú áðrenn ein veit nakað ítøkiligt um útbjóðing sigur Pauli Einarsson, at felagið eitur Saga Petro-

leum Føroyar og vil sum so vera ein partur av føroyska samfelagnum longu nú. Tað nyttar t.d. ikki at biða við at menna virkini kring landið til hesa vinnu, til útbjóðing er har. Tað er nakað, sum má gerast í góðari tíð og hetta vil Saga vera við til at stuðla og menna.

-Hjá okkum er tað eingin ivi um, at vit fáa brúk fyri tænastum av nógvum ymsum slag, tá og umvit sleppa at leita og síðani vónandi útvinna olju á føroyskum øki sigur Pauli Einarsson. Hann sigur seg annars vóna, at útbjóðingin kann fara fram tíðliga næsta ár. -Tann lági oljuprisurin í dag fer ikki at ávirka áhugan fyri leiting enn. Men tað má innan alt ov langa tíð koma eitt ella annað bót/útspæl frá føroysku myndugleikum, nær útbjóðingin verður sigur Pauli Einarsson.

Eitt av virkjum, sum Saga hevur vitjað, er heilsølan hjá Poul Hansen. Hogni Hansen, stjóri sigur, at teir eru sera væl nøgdir við uppsøkjandi arbeiddi hjá Saga og heldur, at teir hava fingið nógv burtur úr.

-Vit síggja m.a. hvussu týðningarmikið tað er við kvalitetsstýring, og hvørjir krøv oljuvinnan setur til tænastuveitarar og vørurnar sum heild. Hogni Hansen ivast ikki í, at føroyskar fyrirkomur verða færar fyri at veita nógvur av teimum økjum og tænastum, sum oljufelgini hava brúk fyri.

Teirra fyrirkoma hevur drúgvur royndir við at veita tænastur til eitt nú langfaraskip, so tað verður ikki so nógv óðrvísi at lata vørur til oljupallar og skip í eini oljuvinnu heldur. -Vit eru gott á veg til at fyrireika okkum sigur hann. Poul Hansen ið selur alt innan matvørur, grønmetti og frukt, hevur latið vørur til seismikkiskip